

Nämnden Svenska rum 10.06.2021 § 56

§ 56

Principer för val av skolornas och gymnasiets direktioner för mandatperioden 2021–2023

Beredning och upplysningar:
Westerlund Mia
Nordberg Anna
fornamn.efternamn@esbo.fi
Växel 09 816 21

Förslag

Direktör för Svenska bildningstjänster Högström Barbro

Nämnden Svenska rum

- 1) beslutar att i de svenska grundskolorna och gymnasiet fungerar under mandatperioden 2021–2023 de direktioner som definieras i bilagan
- 2) definierar sammansättningen i direktionerna enligt följande:

I grundskolorna och gymnasiet finns 3–5 representanter för vårdnadshavarna och två för personalen. Varje representant har en personlig ersättare.

I en grundskola med elever i årskurserna 7–9 deltar två elevrepresentanter i direktionens arbete. Elevkåren väljer varje läsår elevrepresentanterna och elevrepresentanterna ska gå minst i årskurs 7. De har närvaro- och yttranderätt men deltar inte i beslutsfattandet.

I gymnasiets direktionsarbete deltar under kalenderåret två studeranden. De kan vara studerande under 18 år som elevkåren valt och som direktionen beviljar närvaro- och yttranderätt. De kan också vara 18 år fyllda, myndiga ledamöter som elevkåren föreslagit och nämnden valt. Studeranderepresentanter som är under 18 år kan inte delta i beslutsfattandet. De 18 år fyllda studerandeledamöterna deltar i beslutsfattandet.

Varje elevrepresentant, studeranderepresentant eller studerandeledamot har en personlig ersättare.

- 3) godkänner följande principer att följas vid uppställningen av kandidater till direktionsmedlemmar:

Vårdnadshavarna framställer förslag till antalet ledamöter som kan vara tre, fyra eller fem.

Vårdnadshavarna framställer även förslag till vårdnadshavarledamöter och ersättare. Eventuella andra personer som är villiga att ställa upp antecknas i protokollet för vårdnadshavarmötet i prioritetsordning.

Ledamöterna som vårdnadshavarna föreslår ska ha ett eller flera barn i skolan när läsåret 2021–2022 börjar. Kandidatens hemkommun kan vara annan än Esbo. En person som arbetar på skolan kan inte vara uppställd som vårdnadshavarkandidat. Om det inte finns tillräckligt med

vårdnadshavarkandidater, kan även en person som inte har barn i skolan föreslås. Personens hemkommun ska dock vara Esbo.

Vårdnadshavarna framställer förslag till direktionens ordförande och vice ordförande bland kandidaterna.

En person som föreslås av personalen kan vara bosatt utanför Esbo.

Ledamöterna i direktionen ska föreslås och väljas med beaktande av bestämmelserna i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män.

4) ger resultatenheten för Svenska bildningstjänster fullmakt att genomföra de arrangemang som behövs inför direktionens valen.

Behandling

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Esbo stads grundskolor och gymnasier har direktioner. I Esbo stads förvaltningsstadga finns den kommunala nivåns bestämmelser om grundskolornas och gymnasiernas direktioner. Den pågående fullmäktigeperioden avslutas 31.7.2021. För uppställning av kandidater och nomineringen ska nämnden Svenska rum fastställa principerna samt ge direktiv till skolorna för att påbörja processen med uppställningen av kandidaterna.

I kommunallagen finns allmänna bestämmelser om bl.a. kommunens förvaltning, kommunala organ och deras sammansättning samt om valbarhet till kommunala organ. Direktionerna är organ i överensstämmelse med kommunallagen. För direktionernas del är det dock möjligt att avvika från kommunallagens allmänna bestämmelser gällande organ och förtroendevalda. Enligt kommunallagen kan fullmäktige besluta att direktionsledamöterna eller en del av dem väljs enligt principer som fullmäktige fastställt utgående från förslag från kommuninvånare, personal eller de som anlitar servicen. Enligt kommunallagen kan en person som inte är valbar till stadsstyrelsen eller en nämnd dock väljas som ledamot i en direktion.

I del I kapitel 4 i Esbo stads förvaltningsstadga finns följande bestämmelser om grundskolornas och gymnasiernas direktioner:

“3 § --- Grundskolorna och gymnasierna har direktioner. Två eller flera skolor kan ha en gemensam direktion.

4 § --- Grundskolornas och gymnasiernas direktioner har minst fem (5) ledamöter med personliga ersättare. Utbildnings- och dagvårdsnämnden och nämnden Svenska rum väljer för sin mandattid ledamöterna och ersättarna i skolornas direktioner och utser en av ledamöterna till ordförande och en till vice ordförande.

Ledamöterna i grundskolornas och gymnasiernas direktioner ska i sådan proportion som utbildnings- och dagvårdsnämnden samt nämnden

Svenska rum närmare fastställer representera dem som anlitar servicen, elevernas vårdnadshavare samt läroanstaltens personal.

7 § --- Grundskolans och gymnasiets direktion kan bevilja en av elevkåren utsedd representant som går minst i årskurs 7 närvaro- och yttranderätt vid direktionens sammanträde. Representanter för elever och studerande har inte närvarorätt om sammanträdet behandlar disciplinära åtgärder mot elever eller studerande, eller ett sekretessbelagt ärende. Finska utbildningsdirektören, cheferna för linjen för den grundläggande utbildningen och för gymnasielinjen samt direktören för svenska bildningstjänster har närvaro- och yttranderätt vid läroanstalternas direktioners sammanträden inom sina enheter.

8 § --- I skoldirektionerna föredras ärendena av skolans rektor. I en direktion som är gemensam för flera grundskolor eller gymnasier föredrar varje rektor sin skolas eller sitt gymnasiums ärenden och vid behov utses föredraganden av den gemensamma direktionen.

Val av ledamöter i direktionerna

Ledamöterna väljs av nämnden Svenska rum som även fastställer antalet direktioner och antal ledamöter samt godkänner principerna för uppställningen av kandidater. Direktionsledamöterna väljs utgående från förslag av skolornas vårdnadshavare och personal.

Antal direktioner

Alla svenskspråkiga skolor har haft egna direktioner under pågående mandatperiod. Antalet direktioner är nu 12, av vilka en i gymnasiet. Alternativet att två eller flera grundskolor skulle ha en gemensam direktion utreddes i samband med beredningen och ifrågasvarande skolors nuvarande direktioner gavs möjlighet att ge utlåtande om en eventuell gemensam direktion. Efter kartläggningen beslutade man att inte föreslå gemensamma direktioner för skolorna. I beslutsförslaget föreslås således inga ändringar i antalet direktioner.

Stadsstyrelsen har 19.10.2020 § 144 godkänt produktivitets- och anpassningsprogrammet En ekonomiskt hållbar stad. En åtgärd för att förverkliga programmet är att se över grundläggande utbildningens servicenät. Om nämnden under mandatperioden 2021-2025 fattar beslut om att stänga en skola eller sammanslå skolor, beslutar nämnden samtidigt om hur man går tillväga med direktionen/direktionerna.

Kandidatnominering

Även om den pågående fullmäktigeperioden löper ut 31.7.2021, fortsätter nuvarande direktionsledamöter sin verksamhet tills de nya ledamöterna valts. Ledamöterna väljs av nämnden Svenska rum efter att fullmäktige valt de nya ledamöterna till nämnden.

Skolorna ordnar i augusti 2021 vårdnadshavar- och personalmöten för kandidatnominering.

Vårdnadshavarmötena

Vårdnadshavarna föreslår i första hand personer bland vårdnadshavarna. Om det inte finns tillräckligt med vårdnadshavarkandidater, kan även en person som inte har barn i skolan föreslås. Personens hemkommun ska dock vara Esbo.

Personalmötena

Personalen håller ett eget nomineringsmöte för att föreslå sina representanter.

Elevrådets möten

Grundskolornas elevrepresentanter väljs för ett läsår åt gången. Anvisningen för val av elevrepresentanter läsåret 2021-2022 skickas till skolorna i augusti 2021.

Gymnasiets studeranderepresentanter och studerandeledamöter väljs för ett kalenderår åt gången.

Direktionens sammansättning och antal ledamöter samt valbarhet

Enligt Esbo stads förvaltningsstadga har grundskolornas och gymnasiernas direktioner minst fem (5) ledamöter med personliga ersättare.

Skolor med åk 1–4 och 1–6 har 3–5 vårdnadshavarledamöter och två personalrepresentanter.

Sammanhållna grundskolor har 3–5 vårdnadshavarledamöter, två personalrepresentanter och två elevrepresentanter.

Gymnasiet har 3–5 vårdnadshavarledamöter, två personalrepresentanter och två studeranderepresentanter eller studerandeledamöter.

Vårdnadshavarledamöternas antal kan vara tre, fyra eller fem. Antalet vårdnadshavarledamöter baserar sig på vårdnadshavarnas förslag. I beslutsförslaget föreslås inga ändringar i denna praxis.

Direktionerna har haft två personalrepresentanter. Personalrepresentanterna är anställda av Esbo stad, dess affärsverk eller sammanslutning som till 100% ägs av staden antingen som lärare eller andra personer som jobbar på skolan. Personal som arbetar via en serviceproducent staden har avtal med kan inte fungera som personalrepresentanter. Inga förändringar föreslås i antal personalrepresentanter.

På skolorna arbetar personer som är anställda av staden och som har egna barn i samma skola. En person som är anställd på skolan kan inte enligt vedertagen praxis vara uppställd som vårdnadshavarkandidat på skolan. Om barnet är elev i en annan skola kan personen vara uppställd som vårdnadshavarkandidat i den skolan.

Direktionens uppgifter och verksamhet

Direktionens uppgifter och beslutanderätt har fastställts i del I 4 kap. 17 § och 18 § i Esbo stads förvaltningsstadgan.

Resultatenheten för Svenska bildningstjänster sammanställer noggrannare instruktioner gällande direktionernas mötesförfarande. Utbildning för de nya direktionsledamöterna kommer även att ordnas.

